

*Гончаренко Л. А., Слюсаренко Н. В.**

ЗНАЙОМТЕСЯ З КОЛЕГОЮ: ПРОФЕСОР В. В. КУЗЬМЕНКО

Василь Васильович Кузьменко народився 8 березня 1950 року в с. Чулаківка Голопристанського району Херсонської області в великій дружній сім'ї. Вихованням дітей займалися дідусь Михайло Сидорович, бабуся Акуліна Павлівна, батько Василь Михайлович і мати Галина Василівна. Значно впливали на його виховання сестра Раїса та брат Микола.

Ще зі шкільних років він займався спортом, грав у баскетбольній команді, відвідував курси автомотолюбителів. У 16 років отримав права водія (категорія «А»).

Після закінчення Чулаківської середньої школи в 1967 році вступив на фізико-математичний факультет Херсонського державного педагогічного інституту ім. Н. К. Крупської, де отримав спеціальність вчителя фізики. Будучи студентом, він продовжував активно займатися спортом, і найбільше – легкою атлетикою. Під час навчання у виші виконав нормативи першого розряду з легкої атлетики, брав участь у змаганнях різного рівня – від інститутських до республіканських. Зокрема, у 1970 році посів друге місце у кросі, присвяченому Герою Радянського Союзу М.І. Москаленко. Згодом тричі захищав честь Херсонської області на першості України з цього виду спорту в Києві, Донецьку та Ялті.

Серед інших видів спорту, які полюблив Василь: велоспорт, спортивне орієнтування, бокс, боротьба, лижний спорт, туризм, баскетбол, ручний м'яч. У цих видах спорту юнак теж мав успіхи. Так, у 1971 році він здав усі встановлені норми з туризму та був нагороджений знаком «Турист СРСР». Багато разів захищав честь фізико-математичного факультету та інституту на змаганнях із спортивного орієнтування та ручного м'яча.

Під час навчання в Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К. Крупської активно займався громадською діяльністю – був профоргом групи, членом профбюро факультету, комітету комсомолу факультету й інституту. Захоплювався фотографією і досконало оволодів цим мистецтвом.

Шлях В.В. Кузьменка до педагогічної діяльності розпочався в Новозбузькій восьмирічній школі № 2 Голопристанського району Херсонської області, де він за направленням вишу обіймав посаду вчителя фізики. А за сумісництвом працював ще й учителем фізичного виховання.

Після служби у лавах Радянської армії, повернувся до улюбленої роботи – був прийнятий на посаду викладача фізичного виховання у школу ФЗУ Херсонського виробничого об'єднання консервної промисловості. На цій посаді педагог працював майже три роки.

Починаючи з 1975 року В.В. Кузьменко працював у Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К. Крупської, який згодом став університетом. За тридцять

* © Гончаренко Л. А., Слюсаренко Н. В.

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

п'ять років роботи у виші обіймав різні посади: викладач кафедри загальнотехнічних дисциплін (1975–1978, 1981–1982), старший викладач кафедри педагогіки (1982–1986), доцент кафедри педагогіки (1987–1996), голова профкому співробітників вузу (1988–1989), завідувач кафедри педагогіки (1996–1999), доцент кафедри педагогіки та психології (1999–2010).

У 1978–1981 роках навчався в аспірантурі при кафедрі методики трудового навчання та креслення Київського державного педагогічного інституту імені О.М. Горького, після закінчення якої успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: «Дидактичні умови формування трудових умінь і навичок у студентів факультетів підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін» зі спеціальності 13.00.01 – теорія та історія педагогіки (науковий керівник: Д.О. Тхоржевський – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України).

У 1987 році отримав учене звання доцента кафедри педагогіки.

Із 2002 року Василь Васильович працював завідувачем кафедри менеджменту освіти Південноукраїнського регіонального інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, з 2009 року очолює кафедру педагогіки і психології інституту, нині – КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

У 2003–2006 роках Василь Васильович навчався в докторантурі Херсонського державного університету, а у 2009 році захистив дисертацію «Теоретичні і методичні засади формування в учнів наукової картини світу в історії розвитку шкільної освіти (XX століття)» зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (науковий консультант: В.К. Сидоренко – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України).

У 2010 році отримав учене звання професора кафедри педагогіки і психології.

На цей час він багато уваги надає роботі з учителями та керівними кадрами. Завдяки його зусиллям розроблені та впроваджені курси лекцій та практичних занять з питань наукового забезпечення управлінської та педагогічної діяльності, проводиться низка експериментів на базі шкіл Херсонщини. Слухачам курсів підвищення кваліфікації постійно читає цикли лекцій щодо загальних основ педагогіки, методики виховної і навчальної роботи, формування в учнів наукової картини світу та ін. Під час занять у процесі курсової підготовки вчителів учений-педагог упроваджує нові підходи до організації навчального процесу, поєднуючи викладення фундаментальних психолого-педагогічних знань з активізацією пізнавальної діяльності слухачів засобами інтерактивних методів навчання, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

В. В. Кузьменко опублікував більше 300 наукових робіт, серед яких 5 монографій, 17 навчальних посібників (14 з грифом МОН України), програми для підготовки майбутніх учителів трудового навчання, програми для перепідготовки вчителів, методичні рекомендації, наукові й методичні статті. Це, зокрема: монографія «Формування наукової картини світу учнів: від ви-

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

токів до сьогодення» (2007), монографія «Теоретико-методичні підходи до формування в учнів наукової картини світу в школах України (XX століття)» (2010), навчальний посібник «Формування в учнів наукової картини світу (XX століття)» (2006, 2010) та інші. За його редакцією видано 11 монографій, значна кількість навчальних посібників тощо. Наукові праці вченого присвячені висвітленню проблем виховання підростаючого покоління, формування в нього світобачення, підготовки школярів та студентів до майбутньої трудової діяльності, дослідженню основних етапів розвитку педагогічної науки. Василь Васильович є керівником науково-дослідної теми КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» «Теоретико-методологічні основи вдосконалення системи освіти та поліпшення її кадрового забезпечення» (0104U010624). Член вченої ради академії.

В. В. Кузьменко докладає багато сил для розповсюдження серед освітян і вчених нових педагогічних ідей, досвіду, наукових розробок. Він є головним редактором збірника наукових праць «Педагогічний альманах», відповідальним секретарем науково-методичного журналу «Таврійський вісник освіти», членом редакційної колегії журналу «Трудова підготовка в сучасній школі», збірника наукових праць «Педагогічні науки», науково-методичного журналу «Розмаїття» та газети «Педагогічний проспект». Василь Васильович є членом Національної спілки журналістів України.

За ініціативи Василя Васильовича 2006 року в закладі створено видавничий відділ, який він очолює всі ці роки на громадських засадах. В.В.Кузьменко зміг знайти і згуртувати навколо себе людей, які стали не лише фахівцями, а й ентузіастами видавничої справи. З кожним роком відділ нарощує потужність, зростають обсяги друкованої продукції.

Учений керує науковою роботою докторантів, аспірантів та здобувачів, надає їм кваліфіковану допомогу в підготовці дисертацій, доповідей на конференції, написанні наукових статей. Бере активну участь в роботі спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських й докторських дисертацій. Під його керівництвом захищено 13 кандидатських дисертацій. Постійно опонує докторські й кандидатські дисертації, рецензує монографії, підручники, навчальні посібники. Учасник багатьох обласних, регіональних всеукраїнських та міжнародних конференцій (Англія, Ізраїль, Індія, Китай, ОАЕ, Росія та інші країни).

Життєве кредо Василя Васильовича: сенс життя людини у праці, доброті та любові до людей.

Коли видається вільна хвилина, Василь Васильович проводить її з родиною. Він має чудову дружину Олену Мартіянівну, двох дітей, онуків.

В. В. Кузьменко нагороджений медаллю «К.Д.Ушинський», знаком Міністерства освіти і науки України «Петро Могила», почесним знаком «Відмінник освіти України», почесними грамотами Академії педагогічних наук України, Міністерства освіти України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України та ін.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Акимова Світлана Сергіївна – учитель початкових класів Хрестівської загальноосвітньої школи I–III ступенів Чаплинського району Херсонської області.

Бабак Надія Володимирівна – заступник директора з навчально-виховної роботи Скадовської загальноосвітньої школи I–III ступенів №3 Херсонської області.

Бабич Тетяна Кузьмівна – вихователь Станіславського ясла-садка Білозерського району Херсонської області.

Білоус Лора Сергіївна – учитель історії та правознавства Скадовської загальноосвітньої школи I–III ступенів №3 Скадовської міської ради Херсонської області.

Білявська Людмила Володимирівна – учитель початкових класів спеціалізованої школи I–III ступенів №12 з поглибленим вивченням французької мови Херсонської міської ради.

Бойко Світлана Віталіївна – учитель історії Чорнобаївського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» Білозерської районної ради Херсонської області.

Бричок Борис Павлович – кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Булгакова Оксана Олександрівна – заступник директора з навчально-виховної роботи, учитель хімії Херсонської загальноосвітньої школи I–III ступенів №35 Херсонської міської ради.

Бусс Ерланда Юріївна – учитель англійської мови Херсонської гімназії № 6 Херсонської міської ради.

Бучевська Людмила Миколаївна – практичний психолог Каланчацької загальноосвітньої школи I–III ступенів №1 Херсонської області.

Воронова Лариса Михайлівна – учитель початкових класів Чорнобаївського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» Білозерської районної ради Херсонської області.

Гайдаєнко Микола Миколайович – соціальний педагог Посад-Покровської загальноосвітньої школи I–III ступенів Білозерської районної ради Херсонської області.

Гончаренко Любов Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики викладання соціально-економічних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Горак Віта Валеріївна – кандидат історичних наук, завідувач сектору аналітичної інформації відділу наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.